

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. III. Respondetur ad fundamenta contraria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

117. Sententia negans, quam ut probabilior rem sequor, docet, ad valorem dispensationis, super impedimento dirimente, quando pro illa impetranda Pontifici allegatur alia causa, non requiri expressio nem copule habitae à supplicatibus, ex humana solum fragilitate. Hanc tenet Basilius Pontius l. 8. hic d. 17. §. 6. Diana p. 1. tr. 10. resol. 44 p. 4. tract. Miscell. resol. 135. p. 8. tr. 3. resol. 81. Salas de legibus. d. 20. s. 1. §. 1. n. 14. & plurimi alij, quos citat de iustis. l. 1. c. 4. n. 279. & n. 280. & sequitur, dicens, eam sibi esse veram, & in praxi tantam, ipso etiam P. Sanch. c. d. 25. à n. 6. censente probabilem, & dicente eandem tenuisse gravissimos viros, de hoc consultos. Probat: Nam illa sola taciturnitas, juxta probabiliorum Doctorum sententiam, vitiat gratiam de qua jure cautum est, ut exprimat, vel quod illis omisissis Papa non concederet; sed nullibi reperitur in jure cautum, quod copula inter consanguineos, vel affines, ex humana fragilitate habita, exprimi debeat; ergo. Ma. tenent propè innumerati Doctores apud de iustis cit. c. 4. à n. 5. Cum enim gratia concessa valor pendeat à voluntate concedentis, ea habita habetur valor; & deficiet, ea deficiente: quando autem nihil omittitur, de quo jure cautum est, ut exprimat, vel quod eo omisso Papa non concederet, habetur voluntas concedentis; quia voluntas Principis talis esse praesumitur, nisi aliud exprimat, qualis est intentio juris. L. ex facto. ff. de vulgar; ergo ubi non est intentio juris, ut talis qualitas exprimat ad gratiam validè obtinendam; non deest voluntas Principis; ergo concessio facta, ex defectu talis qualitatibus non aperta, non deficit, sed valida est.

118. Confirmatur 1. quia cum nullitas gratiae, seu dispensationis, ex taciturnitate veni, sit poena, ut tenet Sanchez cit. n. 12. non est ex tali defectu imponenda, nisi jus eam imponat; Reg. in panis 49. de Reg. jur. in 6. & docet gloss. c. fin. de jure Patron. habeturque in c. 15. qui in Ecclesia. 18. de sent. ex comm. in 6. maxime, cum non expressum, sit nolitum, per L. 1. §. fin. autem. c. de Caduc. tollend. saltem, cum facile poterit exprimi; secundo, quia, cum simus in materia penali, & odiosa, omisissum in tali dispositione haberi debet pro omisso. Nam quando Papa aliud non expli-

Tm. 17.

cat, ad omisissum constitutio se non extendit. argum. c. non est vobis. 1. 1. de sponsal. at in constitutionibus, pro dispensatione gradus prohibiti, nullibi exprimitur obligatio exponendi copulam incestuosam, ab illis prohibitam; ergo haberi debet pro omisssa, & jure non exigita; quod tamen fieri debuisset, si esset jure debita; cum eo ipso esset speciali nota digna. Min. etiam probatur: quia tunc dicendum est, quod jura velint aliquam qualitatem exprimi, quando id, vel verbis expressis, & specificè jubent; vel prohibent, ne aliquid delictum remittatur, aut aliquo casu dispensetur, ut tenet ipse Sanchez cit. l. 8. d. 21. n. 15. sed de hoc casu id jura non dicunt; & 1. non jus naturale divinum, cum hujus nullum sit vestigium; 2. non jus positivum divinum. Nam c. 18. in Levitico, solum prohibetur matrimonium cum affinibus, & consanguineis: non jus commune canonicum; nam in hoc nihil reperitur, nisi quod incestuosus interdicitur matrimonium c. 4. & 8. h. t. denique nec jus Concilij Trident. vel fundatum in Regulis Cancellaria: illud enim sess. 24. c. 5. ubi agit de hac materia, solum puniunt, scienter contrahentes in gradu prohibito, culpabiliter omisissis denuntiationibus; & illae regulae (etiam reg. 49. statuunt plures poenas contra Raptos) nihil tamen habent de hac copula incestuosa exprimenda: ergo.

§. III.

Respondetur ad fundamenta contraria.

Cum sententia contraria potissimum fundetur in stylo Curiae, & quibusdam declarationibus sacrae Congregationis; not. 1. per stylum in genere, significari modum, & morem scribendi, usum loquendi in judiciis, aut modum servari solitum in judicijs; hinc dici potest practica alicujus curiae; non habet vim legis, nisi usu frequenti inducta sit consuetudo, quae instar legis post legitimam praescriptionem obliget, vel certè autoritate Principis exercetur eo fine, ut pro lege, vel consuetudine sit. Ex quo facile colligitur, quid significetur per stylum curiae Romanae. Hic porro stylus, quoad judicia in causis beneficialibus cum primis fundatur in Regulis Cancellariae, quae sunt

Q9

qua-

quodam quasi generales leges, de beneficiis disponentes, ad quarum in ea Curia valorem nulli alii solenni publicatione egent, quam quod sint publicè constituta; ita, ut à puncto constitutionis earum effectum habeant, quoad nullitatem provisionis in contrarium, esto non habeant effectum quoad pœnas ibidem positas; sic Castropal. p. 2. tr. 13. de beneficiis. d. 2. p. 17. n. 1. & quia hæc regulæ mortuo Pontifice extinguuntur; & à successore quandoque mutantur, addendo, demendo, stylus in illis fundatus, fragilis, & incertus est, ut ait Corradus in *praxi dispens. Apost. l. 7. c. 5. n. 10.* quod secus esse dicit, de stylo Cancellariæ, qui servatur circa literarum expeditionem, & modum scribendi, qui inconcusse servatur.

1170. Not. 2. stylum curiæ esse quid facti; adeoque talem stylum esse, indigere probatione (nam factum non præsumitur, sed probari debet) nec, licet probatus esset, inducere necessitatem idem servandi in alijs tribunalibus extra Curiam; cum, ut dictum est, sit incertus, & maximè variabilis ad mutationem Papæ, ac Auditorum, nisi sit scriptus, probatus, notorius, speciali decisione, vel declaratione Pontificis confirmatus, ut docet Cavallos, Gratianus, Ferretus, Boërius, Hostiensis, & alij apud de Justis *cit. l. 1. c. 4.* his præmissis.

1171. Ad primum fundamentum in n. 1162. R. concedendo, pro lege observanda esse, quæ stabilis, & inconcussus, seu invariatus stylus Curie publicæ decisione, vel declaratione Papæ confirmatus, servanda exigat; non autem varius, & incertus; sed nego, quòd mentionem incestuosæ copulæ pro dispensatione super impedimento dirimenti exigat talis stylus curiæ; hic enim tantum ille est, de quo numero priori dictum est: at talis stylus circa obligationem mentionis copulæ incestuosæ non solum non fuit hæcenus confirmatus speciali confirmatione Papæ, quæ publicè, ac authenticè constet; sed quæ nec constare possit; cum in casu, quo aliqui in supplicatione, de consilio Doctorum contrariæ sententiæ incestum exprimunt, multiplice de causâ id facere possint, vel quia citra hoc non habent alias sufficientes causas, vel cum pauperes sint, in ordinaria forma impetrare non valent &c. hæc autem non faciunt legem.

1172. Ad 2. in n. 1103. R. cum dist. Ma. ta-

citurnitas veri (quod est de jure, vel invariato stylo Curie exprimentum) reddidit libere gratiam, quam Pontifex eo cognito, non eo modo concessisset, quo concedit. C. Ma. si nec de jure, nec de invariato stylo Curie erat exprimentum, N. Ma. incestus autem non est tale verum, ut diximus, & testantur plures, qui longo tempore fuerunt, & scripserunt Romæ, præsertim Navarrus in *summa c. 22. n. 75.* duntaxat verfatius Romæ, ibidem centesimo ætatis anno expleto, dicens: se nunquam vidisse, vel audivisse, incestuosos petere dispensationem ad contrahendum; quod tamen scire debuisset, cum fuerit unus ex consultoribus Penitent. Apostol. teste Corrado l. 7. c. 4. n. 72.

Ad 3. in n. 1164. R. C. ant. nam super hoc est declaratio, quòd taliter Rei carere hoc ipso debeant spe dispensationis, ut dicitur in Trid. sess. 24. de reform. c. 5. ergo juxta n. 1168. jure cautum est, ut exprimitur matrimonium in gradu prohibito scilicet contractum omittit culpabiliter denuntiationibus, & consummatum spe melioris dispensationis, quia prohibetur, ne cum talibus dispensetur; sic de Justis *cit. l. 1. c. 4. n. 228.* Sanchez l. 8. d. 2. n. 12. & colligitur ex c. dilectus 26. de Rescript. at nulla talis declaratio est pro consequenti, seu casu nostro; ergo.

Ad 4. in n. 1165. R. I. ex n. 1149. negando, incestum inter consanguineos præhabitu, præstare incestuosos impedimentum impediens matrimonium cum alijs R. 2. hoc impedimentum, esto adhuc staret, non egere dispensatione Papali; ex n. cit. consequenter, hoc titulo, incestus mentionem. Deinde hoc impedimentum jam dudum recessit ab usu, ut testatur Sanchez l. 7. hic d. 17. n. 8. cum alijs. Hinc generali jam consuetudine fit, nullam esse culpam, matrimonium contrahere, cum impedimento solum impediens, præter votum c. sponsalia, vel interdictum Ecclesiæ, ut notat Sanchez. n. 9. & ideo ob nullum incestum petitur dispensatio à Papa, vel Episcopo, teste Navarro *cit. c. 22. n. 75.* & alijs.

Dices: saltem eo casu vitabitur gratia ex taciturnitate veri, quando est causa finalis seu quo cognito Papa non dispensasset; patet illatum; quia gratia Principis non valet sine voluntate Principis; sed deficiente causâ finali, deficit voluntas Principis, ergo & gratia. Resp. cum distin-

distinctione: si erat exprimendum de jure, vel stylo, seu consuetudine, auctoritate Principis C. secus, N. illatum. ad probat. & ad valorem gratiæ sufficere, quod adsit *legalis* voluntas Principis, hoc est, consensus in gratiam, ubi nihil omittitur eorum, quæ jure, vel usu debito exponi debent ad gratiæ impetrationem; & hæc non deficit, deficiente causâ finali, de cujus expressione jure vel usu debito non est cautum;

ergo. Unde colliges, alium esse stylum, seu usum, & consuetudinem Cancellariæ Apostolicæ, in scribendo quoad formas, & modum; alium Curia, *in judicando*; illum esse stabilem ac certum; istum vari-um, & incertum ex n. 1170. nec in alijs tribunalibus habendum pro jure, seu lege, nisi in his, in quibus inconcussus, seu invariatus est, atque firmatus, decisione, vel declaratione Papæ, ex n. cit.

QUÆSTIO XIV.

In Tit. XIV. de Consanguinitate & Affinitate.

§. I.

De Arbore Consanguinitatis.

Arbor Consanguinitatis nihil aliud est, 1178
quàm series, seu ordo personarum ex eodem sanguine descendendum, distinctus per lineas, & gradus, statuto prius stipite, seu radice, vel origine proximâ hujus conjunctionis. Per *lineam* autem intelligitur collectio personarum ab eodem stipite descendendum, gradus habens, & cognationem, seu propinquitatem earum distinguens: *stipes* autem dicitur ea persona, à quâ *proximè* descendunt illæ personæ, de quarum consanguinitate quaeritur; vel quæ est origo proxima, & principium, quod aliqui duo sint ejusdem sanguinis.

Supponendum autem 1. hanc arborem constare tribus lineis, seu triplici ordine, quo collocantur personæ sanguine junctæ. Ex his *prima* est *ascendentium*, in qua continentur personæ, à quibus nos originem duximus, ut pater, avus, proavus, & reliquæ personæ ascendentes; altera *descendentium*, in qua continentur personæ, quæ à nobis originem duxerunt, ut filij, filia, nepotes, neptes, pronepotes, proneptes, aliæque personæ descendentes in infinitum. Utraque simul vocatur *linea recta*: tertia demum est *obliqua* seu *transversalis & collateralis*, complectiturque personas, quæ nobis ex latere junctæ sunt, atque adeo eas, à quibus nos non duximus originem, nec illæ à nobis, & tamen ab una stirpe, unòque sanguine nobiscum propagatæ sunt; ut filij fratrum, fororum, patruus, amita, &c.

Supponendum 2. quod *linea collateralium* alia sit *æqualis*, continens personas, de quarum cognatione quaeritur, in æquali gra-

Q9 2

li gra-

1176. Hoc titulo proponitur duplex impedimentum dirimens matrimonium contrahendum, vel eo sancte contractum; primum est inter consanguineos; alterum inter affines. Consanguinitas, in verbis, quibus continentur impedimenta dirimentia, venit sub verbo *cognatio*, quæ vox ut dictum est n. 1087. supponit pro triplici cognatione spiritali, legali, & carnali, seu consanguinitate.

ARTICULUS I.

De Impedimento ex Consanguinitate.

1177. Antequam ad particulares quæstiones descendamus, supponendum, cognationem carnalem, seu *consanguinitatem*, esse vinculum, seu propinquitatem, & conjunctionem personarum ab eodem stipite proximo descendendum, carnali propagatione contractum; vel dic, esse *vinculum personarum, quæ propterea, quod ab eodem stipite oriuntur, sanguinis, & naturæ societate, junctæ sunt, ac propterea consanguinei dicuntur, quasi de uno, & communi sanguine nati, & propagati.* Ex hoc vides, etiam *illegitimos & spurios* venire appellatione *consanguineorum*; quia spectato jure naturali, etiam illi à communi ipsis, & legitimis, sanguine descendunt. Et ideo quoad matrimonij impedimentum, ac dispensationem super eo impetrandam, nullum discrimen est; sic Pyrrhus Corradus in *praxi dispens.* Apost. l. 7. c. 1. n. 6. quoniam autem hæc cognatio matrimonium inter consanguineos dirimit in *certis solum gradibus*, præmittimus brevem notitiam de arbore consanguinitatis, & terminis ad eam pertinentibus.

Tom. IV.